

NO SALTRES SOLS!

PUBLICACIÓ ADHERIDA A LA UNIÓ CATALANISTA

15 CTS.

OFICINES: CANUDA, 14, pr 1.

Any II - Núm. 43 - BARCELONA, dissabte, 6 de febrer de 1932

Preu: 15 cts. - Tallers: Entença, 40 - Tel. 34494

EDITORIAL

Aquella rosa d'Estatut

Aquella rosa famosa de l'Estatut, que Ventura Gassol alludia en aquell discurs que pronuncià a Montblanc, no ha fet el miracle d'esclatar al bell mig d'aquest hivern tèrbol i borrascós. Ni el caliu amorosívol, i generós, excessivament i alhora covardament cordial, dels homes de l'Esquerra Republicana de Catalunya, no ha fet que l'esqueix es decanti al pes d'una poncella una mica prometedora. No res, per ara, sembla que hi hagi valgut. Les esqueses dels diputats catalans s'han vinculat fins a llepar ells la terra i les petjades de l'Espanya d'avui i dels homes que constitueixen el seu Parlament i Govern. Les seves boques, plenes de llibertat i les paraules dels quals es radiaven a tots els indrets de la nostra terra, han emmudit i s'han fet silencis, com si ja no existissin en el món dels vius. Les boques que s'han obert per a parlar, han estat unes altres. Maura, Melquíades Alvarez en públic, i els socialistes i altres, en particular; són els que han considerat que envers Catalunya no es devia callar.

Mentrestant, les notes i les informacions de Premsa que es refereixen als treballs de dictaminació de la Comissió parlamentària de l'Estatut, deixen entreveure i deixen comprendre en quin estat llastimós quedarà aquest, quan haurà sortit d'aquesta Comissió parlamentària, la qual, segons es diu, hi treballa amb tota la bona voluntat. Quan l'Estatut es discutirà per articles al Parlament, amb les conseqüents esmenes, llavors ja serà qüestió de tornar a sortir al balcó de la Generalitat i tornar a dir i repetir allò tan pintorescament històric: "Ja som lliures!" Demanem, per a aquell dia, l'exposició pública, al balcó central de la Generalitat, del més frapant dels Ecce-Homo que es trobi guardat a qualsevol museu de Barcelona. No res més oportú, per a aquell moment hamletic i difícil que s'acosta. Davant el trist i còmpredor espectacle, la gent — la bona gent — reaccionarà. El senyor Feliu Elies farà uns dibuixets més, com els de la campanya pro Estatut, i que contribuiran a aixecar novament la bona gent. Tot anirà molt bé pels patricis insignes i sacrificats del 'Esquerra, que podran caure en la seva clàssica tèsitura de rebellia i rodejats d'un ambient pairal, que van perdent de mica en mica. O bé caldrà seguir aquest camí, o bé fer entendre a la gent que, malgrat tot, la rosa de l'Estatut fa un xic de flaïre terral i cal aprofitar-ho siga com siga. Així, l'Estatut serà una flor de carnaval. Simbol disfressat de fórmula redemptora.

L'espectacle és singularíssim. Espanya es va befant de Catalunya. Espanya continua aixecant-se sencera quan Catalunya demana passar comptes. Nostres "queridos hermanos" de la trista Ibèria, descoberts d'ençà de l'adveniment de la República, van palesant la seva estimació tot arrossegant-nos amb la mateixa cadena que ahir era borbònica, que avui és republicana i que, naturalment, no deixarà mai d'ésser espanyola. Aquest espectacle actual i l'experiència de trenta anys de catalanisme, no diuen gran cosa als partits catalans d'avui. La persistència en la subjugació i el crític moment actual per a la llibertat de la Pàtria, no són prou per a somoure l'ànima ni dels que es diuen patriotes. Els partits catalans tots van enllaçant-se i relligant-se amb aquesta traïció de la nostra llibertat, que és l'Estatut de Catalunya. Els patriotes anem deambulant tranquils, com si la dignitat nacional i la sensibilitat patriòtica no tinguessin per a nosaltres altra valor que uns talons de goma. Tots ens preparem a fer el nostre grupet, naturalment per a redimir Catalunya. Tenim "Pàtries Noves", "Pàtries Lliures", "Estats Catalans" de tota mena i qualitat. Hi ha un "inmenso y variado surtido" de separatisme.

La indisciplina, la confusió, la destrucció de ço que fa l'altre germà, l'individualisme desenfrenat, l'amor propi exacerbat, són pedres d'aquest monument que anem aixecant a la trista i catalana teoria racional del cap d'arengada; convertit en fita ja històrica de la nostra actual esclavitut. Tots som patriotes, però amb una declaració prèvia: que sols el nostre patriotisme és el bo i l'únic. Així el separatisme té ara un sens fi d'interpretacions. Hi ha la interpretació del mocador vermell al coll, avui de moda, molt "gigolo", per la nostra desventurada Catalunya. Hi ha el separatisme del senyor Ramon (aquell senyor que durant la dictadura i la repressió catalanista pagava tres pessetes al mes per a la revolució catalana, i que avui cova una certa enveja al senyor Aiguader i la seva "Ilustre seïora", que li cobraven) i que és un separatisme enraonat lògicament electoral. El senyor Quimet, també presenta un magnífic model d'interpretació separatista. Es tracta d'aprofitar la primera esclatxa de l'Esquerra, per prendre-hi tot seguit posicions. En aquest buit no s'hi emplaçarà cap metralladora. Hi ha, inèdits, molts Armengols del Llano, molts Quintanas de León, molts virtuosos senyors Ollers.

Amb aquestes condicions no sabem comprendre com podem fer cara a Espanya. No podem entendre tampoc que existeixi un sol patriota amb cabal judici, que ho compregui. Davant l'atac enemic, la lògica aconsellaria la unitat. Davant la traïció, un arborament de tots, DE TOTS!, contra aquells que infligeixen a la Pàtria un mal no superat mai per l'enemic. De separatisme nacionalista, sols n'hi ha d'haver d'una classe i d'un procediment, general si voleu, però únic. Les feres del desert creuriem en aquesta unitat per a la defensa. Doncs, els catalans no. Els senyors Ramons, els senyors Quimets, aquestes glòries insuperables del catalanisme exacerbat, estan disposats a tots els sacrificis per Catalunya. A tots els sacrificis, però, que n'esdevindria de la nostra terra, si aquests senyors no poguessin portar setmanalment la seva gasetilla preciosa amb nota pregada al director d'un diari, que es riu d'aquella imbecilitat?

UNIÓ CATALANISTA

La Premsa ha publicat un telegrama de Madrid en el qual es dona compte de les modificacions fetes a l'Estatut de Catalunya per la Comissió parlamentària que el dictamina en nom de les Corts Constituints.

La Unió Catalanista ignora el grau de versemblança de les noves que conté l'ahudit telegrama, i la finalitat amb què les fa públiques; però no vol deixar passar la seva publicació sense manifestar, una vegada més, la seva oposició irreductible, a què sigui novament befa la voluntat de Catalunya, i el seu decidit propòsit de negar-se a consentir-ho. -- LA JUNTA PERMANENT.

Trenta anys de catalanisme! Si el nostre patriotisme no remou les ànimes dels nostres germans, ànimes joves i verges, on la llavor que s'hi sembli no trobi l'erm de la misèria humana. Si no fem del nostre patriotisme una religió de sacrifici, començant pel sacrifici de tot amor propi, àdhuc sacrifici de voluntat, si no combatem aquest individualisme que ens porta a la catàstrofe i que ha fet, fa i farà estralls als rengles del patriotisme pur i integral, serà molt difícil per a Catalunya la consecució de la nostra fórmula separatista. La "Lliga" ja va materialitzar el sentit catalanista de la generació avant-dictadura. L'Esquerra és un plasmació superba de l'arrivisme. Els productes influïts en aquestes actuacions polítiques, avui pertorben la marxa del separatisme integral. Ens trobem, en fer la nostra obra, amb pedres que no tenen solidesa moral i patriòtica. Tot i obrint el camí — que és un calvari — és també massa dur i pertorbador haver-nos d'entretenir a fer de picapedrers.

Heu-vos aquí perquè la rosa de l'Estatut ha pogut néixer damunt un jemer moral. Després de set anys de repressió contra tota aspiració nacional, després de les fallides de tots els intents de "cordialitat", encara arribem — oh sarcasme! — a revoltar-nos per "la integritat... de l'Estatut". Com si diguéssim, per la integritat de la traïció a l'ideal. Perquè la traïció siga consumada integral! Aquest panorama ha de parlar molt a l'ànima dels joves de "NOSALTRES SOLS!" Quina responsabilitat, quin treball, quin penós camí a seguir! Germans: ja esteu ben disposats a seguir-lo? Ja sabeu ço que significa?...

VIBRANT

NOSTRE COMENTARI

Estem segurs que aquesta nota de la Unió Catalanista sintetitza el sentir i pensar de tots aquells catalans de sensibilitat nacionalista, respecte la situació del moment actual de la política de Catalunya.

Serena, però inconformista, la Unió Catalanista parla al poble amb el llenguatge que escau als qui tenen el sentit de la responsabilitat i alhora el sentiment de la dignitat nacional. Les seves paraules, no es pot negar, tradueixen el criteri, no únicament dels seus adherents, ans també el de benvolguts patriotes que lluiten per Catalunya en altres sectors d'actuació catalana. La nota de "La Falç", coincident, n'és una palésa demostració.

Per a nosaltres, com a nacionalis-

tes intransigents, l'Estatut no és ni significa pas el nostre desiderat. Volem, per Catalunya, un cos d'Estatut plenament lliure; volem, per a l'individualitat nacional catalana, l'assoliment de la màxima llibertat. Emperò sentim l'ofensa que s'està preparant. I la sentim com a catalans que veiem com es tracta de burlar convenis, de passar per damunt de la voluntat popular nostrada, d'escarnir la bona fe de molts i de confiar en l'eclecticisme convencionalista dels professionals de la política.

Ha fet molt ben fet la Unió Catalanista de manifestar el seu criteri d'oposició a què l'ofensa es perpetri.

No per afecte a l'Estatut, ans per un viu i intens afecte a la dignitat de la nostra terra, ens fem ben nostres les paraules de la Unió Catalanista. Els patriotes que lluitin amb el cor posat al servei de la Pàtria, sàpiguen que ens trobaran sempre ben disposats, si no hem pres ja la davantera, a ocupar el lloc d'oposició al prevaliment de l'hegemonia castellana que calgui adoptar.

El que no farem — això no — és sumar-nos a l'actuació de les polítiques merament polítiques, que tot ho accepten mentre els serveixi per a disposar del tresor públic i per a servir les clientele utilitaristes.

I, en aquesta ocasió, se'ns fa precís remarcar la conveniència de dotar Catalunya d'un partit essencialment patriòtic i radicalment nacionalista, que sàpiga respondre com cal a les arrogancies del governamentalisme espanyol.

"MISS FREGALL", TRIOMFA

Molt bé, noial! Amb tu, pa i guitarra! Si totes les dones fossin així aviat la concòrdia s'ha fet

Les causes bàsiques del nostre anorreament nacional

B A T E C S

Manca de dignitat. Claudicació

Manca de dignitat? Claudicació? Sí!!! Si avui la majoria dels timoners del catalanisme militant no haguessin perdut la dignitat, la vergonya i l'honor, altra cosa seria el nostre panorama polític. Avui Catalunya fóra una República Catalana.

Encara que el nostre primer intent era consagrar un capítol a "Manca de Dignitat" i un altre a "Claudicació", hem recapacitat preferint agrupar-los. I no anem descombinats. Puix que "manca de dignitat" i "claudicació" són germanes bessones, o millor, filles una de l'altra.

¿Què és, sinó la manca de dignitat, la claudicació vergonyant, el que fa dir als pontífexs d'E. R. de C. que ells eren separatistes de la monarquia i que volen una República Federal i que "aman a España"? Bé; és veritat que aquest "amo a España" ha d'ésser traduït per un "jo estimo la menjadora que m'ha posat Espanya".

¿Què és, sinó indignitat, personal primer, catalana després, parlar de "República Federal" davant del Projecte de Constitució—que és tan federal com jo arquebisbe? En aquest projecte ja es parla de "región" "Nación Española", "facultades indelegables"—ensenyament, justícia, ordre públic, etc., i tota la sèrie d'insults a la Nació Catalana. Jo esperava de Jiménez de Asua i companys més liberalitat, i no la veig enlloc. Veig, sí, una Constitució molt radical—encara que confusa i desavellada—, però de democràtica, de generosa? un zero a l'esquerra. Més que Constitució, podria anomenar-se "Carta Magna de Confirmació, de Congregació i de Afirmament del Imperium pan-Castellano".

I jo no estem, ací, així ni ho retrec per a res. M'interessa tan la Constitució d'Espanya com la del Siam. Tan estranger m'és Madrid com Bombai; per a mi no hi haurà altra Constitució que la de la República Nacional Catalana. Però ho poso, per a recalcar una vegada més, la manca de dignitat catalana, de moda.

Claudicació? Sí. Claudicació!!! Les Bases de Núria són una rifada als catalans i un acatament als "mesetarios". Un acatament, una reverència, un "amo mio" de Catalunya a Madrid. Els nostres moderns pan-panyolistes han cregut que fent un Estatut vasellina, s'asseguraven l'aprovació dels d'allà dalt. Pobrets! "Ja veureu com us fan pam-pam, per rebecs". La "hidalgos" Espanya — extensió i encarnació de Castella — acostuma donar als seus súbdits llibertats en una proporció de pam per decàmetre. Proves n'hi ha a dotzenes. Doncs, bé. Pensem lògicament. Si voleu un metre de llibertat—quant n'hauríem de demanar vint — demanem-ne vint. Demanant-ne vint, n'obtidrem un i gràcies. Però si en demanem un, ens en donaran escassament cinc centímetres per anar passant.

I no hi ha més. Aquesta veritat és terrible, però és veritat. Preparam-nos a rebre de les "Soberanas" un miquel més gros que el que la C. N. T. ha donat aquests dies a la F. A. I.

I ara que parlem de la C. N. T., unes paraules: no us sembla que la recent vaga general té un fons molt fosc? No podria ésser el d'obstruir l'Estatut-Avort? Fixem-nos només en el contents que estan a Madrid:

"El senyor—diputat—Dencàs, en preguntar-li quina impressió havia fet a Madrid la nova de la vaga general a Barcelona, contestà: "Certament, això els ha produït una alegria interior, i suposo que al senyor Maura li haurà agradat més encara".

I tanta indignitat, tant vergonya, tant de rebaixament català i deshonori col·lectiu, fins quan durarà? Fins quan aguantarem ajupits les fuetades oprobioses dels "hidalgos" espanyols? Catalans! Què corre a les vostres sangs, orxata? Sou homes o mesells? Es que ja oblideu les persecucions contra Catalunya, els ultratges a la nostra Pàtria

ODI

Per fer prevaler el dret a la llibertat del nostre poble, molts dels seus defensors han hagut d'aguantar vexacions i privacions de totes menes, i alguns cars amics nostres han estat emportats per la tisi o altres malures que poc a poc han minat llur existència; aquests germans volguts han estat els bons, els dignes de la causa que de tan diverses maneres pretenem tots millor defensar; però bé creiem oportú, una vegada més, aclarir alguns conceptes que al nostre criteri són la causa de la part més elemental de l'esclavatge en que es troba sotmesa la nostra Pàtria. Nosaltres considerem els espanyols, si bé no com a germans, tal com pretenen fer creure tots els partits polítics existents, almenys com a bons amics nostres, i, en conseqüència, el nostre plet no podrà ésser mai resolt fins que tots els patriotes, que de fet som l'única representació digna de la nacionalitat catalana, no aprenguem a odiar, corresponent així a l'odi que envers nosaltres senten els nostres enemics, i enemics nostres en són tots aquells que pretenen seguir la tradició de llur raça despòticament dominadora, que fa que cada espanyol tingui com un honor el portar en el més pregon del seu ésser una mica de Felip V, de Primo de Rivera, o de qualsevol Maura escadusser; l'ànima del poble espanyol va amb el picament de mans de l'èxit que qualsevol ximple pot assolir més enllà de l'Ebre, en tal que tingui el cinisme suficient per a parlar mal de Catalunya. Aquest és el fet, i en lloc de mirar-se tal com es mereixen aquests actes, són molts encara els ca-

Catalana—nostra única Pàtria Catalana—, les befas a la nostra llengua, els cops de sabre que us aplicaven si per casualtat us adonàveu que "allò" que hi ha dalt aquell sòcol és Casanova o Claris, i emposos per l'engruna de vergonya que resta encara a la vostra ànima, els saludàveu? I us ferien i us empresonaven perquè éreu catalans, perquè parlàveu una "jerga"? Tot això heu oblidat. Ara us eslluernem i us parlem d'amor, de pau i de concòrdia. De pau i de concòrdia, ells, els assassins de Casanova, de Villarreal, del fillipí Rizal i de tants altres noms invietes?

Es que no recordeu que darrera vostre hi ha Catalunya, la nostra Pàtria—repetim-ho: nostra única Pàtria—, nostra Pàtria esclava, sotmesa, encadenada, oprimida, ella, la Gran Catalònia Medieval—que engendrava Nacions i en feia "Pàtries lliures d'Hommes lliures"—que dominava la Mediterrània i passejava per l'Orient el foc gloriós de les seves barres, que era el poble més lliure del món, el que primer tingué Bancs i Consolats de Mar, el que primer aterrà el feudalisme? Es que ja no recordeu, català, que la Pàtria—aquesta Irlanda del Sur; aquesta Índia europea; aquest Transvaal mediterrani; aquesta Polònia occidental—fou lliure entre les lliures i que avui, cansada dels cinc segles de cadenes, ho vol tornar a ésser, i ho vol perquè hi té dret?

I és que no saps, català, que Catalunya és una Nació, que dintre poc serà un Estat i que els teus germans, no són Castella, ni Múrcia, ni Andalusia ni Astúries ni cap terra peninsular, sinó Provença, Lengüadoc, Llemosí, Auvernia, Bearn i Alguer, isolada aquesta cadena de Nacions rienta sota l'atzur de la Mediterrània i sota el seu sol que respiren Llevant, Llevant i no res més que Llevant, car saben que sols Llevant és vida i Font és mort?

I que no saps que el teu ideal ha d'ésser una "Confederació" o "Unió Lliure de Nacions Occidentals", i no una Federal Espanyola, presidida per Madrid i antiliber i antigermanívol, car no hi poden haver cors vius on la terra és morta, com diu Manuel Valles:

"Només la reguen les pluges i escumbren els vents calocs. Allí les plantes no hi creixen, amb pena esclaten les flors;

talans que tenen la satisfacció de poder partir-se el pa amb ells, i a la mateixa taula, sense sentir-ne tan sols vergonya de conviure amb els enemics eterns que han estat i són de la nostra Pàtria

Catalunya tots sabem que perdé la seva llibertat lluitant contra un altre Estat que com a raó poderosa tenia al servei el selvatgisme i la barbàrie en forma d'homes botxins i material guerrier. El nostre plet diferencial fou solucionat abans de la dictadura, i mentre ella durà amb la sublimitat estatal espanyola, el seny del SABRE, després també fou el sabre i la traïció la raó que s'imposà poderosa per damunt de totes les altres raons; del present no cal ni parlar-ne: els guàrdies civils, armats fins a les dents, patrullen de sis en sis pel cor de la nostra ciutat; ells en són una prova evident, del canvi de tàctica emprat per l'Estat dominador; la raó poderosa de la guàrdia civil fou el suport de la monarquia en tant que va poder dominar la situació a trets; però com que els mals que ja portava el règim caigut no permeteren que fos possible resoldre ni tan sols un dels problemes seriosos plantejats i fins avui encara pendents, en foren lògicament la causa de l'ensorrament del domini de la branca dels assassins de la nostra Pàtria

Avui que tenim el règim flamant que duu enganxada al clatell una falsa etiqueta de democràcia, ja hem pogut comprovar que cap dels seus homes no té la visió prou clara per a comprendre que generalment els mateixos mals van seguits dels mateixos efectes, i com a resultat han de produir forçosament idèntiques conseqüències

Nosaltres compremem que per un país que en els seus bons temps fou un gran poble colonitzador, li resulti altament dolorós el constatar que la seva força ha minvat en forma tal, que ja es veu reduït a la impotència, i veient que es va desmembrant aquella unitat que tant li plau i li reporta, tem amb raó ben fundada de perdre l'últim domini; la darrera colònia que tant de temps li ha servit per a posar-se a dormir tranquil·lament, sabent que després en llevar-se, ja tenia qui es cuidava de suar i coure el pa per ell; i, és clar, no es vol resignar a perdre ço que contra tot dret i tota llei humana sustentava; en canvi, pot ser possible que el nostre poble es resigni a ésser ço que fins el present som? No! Això no serà pas perquè cap poble ni cap home, per poc elevat que sustenti el dret de la dignitat, mai no es podrà resignar a restar sempre més esclau.

J. H. G.

els ocellets s'hi enyoren, i sols degoten les fonts. Fugim-ne, estimada meva, abans no ens encalcés la sort d'aquesta terra sense ànima que viu de maldiccions" (1).

M'has entès, català? Se't desvetlla l'ànima de la morfina que t'ha subministrat la seràfica Esquerra?

No? Es que no veus com els joves de Nosaltres Sols! i de "Palestra" es preparen per a la lluita, com "esmolen ses falcs perquè el juny ja s'acosta"? No el juny del temps, sinó el nostre, el dels catalans, aquell juny en què "segarem cadenes", no "espligues d'or", sinó cadenes de ferro.

Et desvetlles, català, germà meu? Et desvetlla ja el toc llunyà de sometent, avui llunyà, però de cada dia més proper?

T'has desvetllat? Gràcies, germà! Gràcies per la Pàtria!

Què em dius? Ah, sí. Que "aquells", aquells indígenes catalans que t'esgarriaren del bon camí amb oratòries florides, de mots enganxadors i de frases pagades... Que els castigues, vols? Sí. No temis. Mentre les falcs ressonaren sobre la terra, a l'unison s'enlairaran al cel els cops de martell que alçaran les seves forques.

I serà un juny roig, roig com les roselles dels blats daurats—roig i or, nostra senyera—, en què la nostra Pàtria revuirà, renaxerà, entrarà al concert del Homes Lliures i dels Pobles Civilitzats. I els nostres pagesos, i els nostres obrers i els nostres empleats i els nostres avis i els nostres poetes, tots els catalans cantaran un himne—un himne que no pot ésser altra cosa que "Els Segadors"—, un himne viril, cívic, patriota, que ofegarà l'esbategar dels corbs, voltant les forques dels traïdors, dels catalans indignes, dels homes que vengueren la seva Pàtria per un civayder i el seu honor per un plat de lleties, dels prohoms, dels super-homes, semihoms, i ex-homs "esquerrans", "lligüistes", espanyolistes, llerrouxistes i ex-separatistes... I aquell dia, germà català, germans catalans, la terra viurà...

Riura perquè serà lliure... Riura perquè s'haurà alliberat dels traïdors, indignes de trepitjar-la.

JOSEP GENOVES MOLES

(1) "Englantines" (Tornant de Madrid).

Un altre propagandista... i encara en fan poc!

Dic que encara "en fan poc" perquè, bo i essent massa, no és prou encara per a fer reaccionar fins les pedres mateixes; i, disortadament, per inconsciència o per cinisme, encara molts "patres conscripti" són com el marbre.

Ahir era Maura, Burgos; avui Melquíades i més Llerroux, i els Corts de Castella, i les mateixes Comissions dels "Estatuts"... però es tracta de casos isolats; no és així, flamants senyors de l'Esquerra? Tot són casos isolats... encara que tals casos siguin tots els casos. Un dia se'ns ha dut el pistolisme, que ens pengem a l'esquena com a propi; un altre, la inquietud a les llars amb l'alçament de quatre infelips murcians a Figols. Ara diu que "aviat" ens duran la gran concessió de l'escarní d'Estatut, que crec que fa un gran ressò de befa tràgica; i al compàs d'aquest ressò la "Generalidad", complint amb sos deures, de segur que voldrà organitzar alguna festassa, potser per a començar la que jo en diria "Sardana de l'oprobí volgut", i per a repetir-nos: "Poble, ja ets lliure!" Per que el nostre Poble sàpiga la veritat crua, cal que no es profani ni un instant més la seva ingenuïtat i bona fe, la noblesa sagrada de la seva ànima.

Passem a donar-li compte del nou gran propagandista i impulsor decidit de la nostra causa, que es diu Melquíades Alvarez. Sincerament; estem de sort. Prevétem tota la caterva de propagandistes a ultrança i ens n'alegràvem a la bestreta; car, vénen a constituir per successives eliminacions — previstes, repetim — l'aclariment de la incògnita concordista, àdhuc pel que ateny als qui es diuen "pares de la Pàtria", aquests "pares" que estan a punt de descobrir-nos la pedra filosofal, amb allò que en diuen encara — i en diran! — l'"Estatut"; Estatut sobre què? Referent a què? A un pacte de volerós esclavatge que diran fet en nom de "tots" els catalans. Escolteu una mica En Melquíades, que us n'assabentareu "una mica" també. Abans, però, dec advertir-vos que el sudit senyor ocupa, en el pla dels grans oradors lògics i valents, el lloc que indica la següent escala d'immortalitat: Demòstenes, Ciceró, Castelar, "Melquíades"... Així ho digué públicament, a València, aquell "professor de Derecho" de la Universitat Espanyola de Barcelona, senyor Duade, el nom del qual afegim a aquella llista, com a tribut a una intuïció tan genial, i posats a fer llistes, no ens ve d'una, i una almenys en volem citar, com, per exemple: Paris, Nova York..., Las Hurdes, Castilblanco, estepes de la Borbònia...

I què ha dit aquell gran "liberal i democràta" d'En Melquíades? Tots ho hauríem vist, perquè tot allò que sigui denigrador és acollit curosament per la "nostra". Premsa de Barcelona, amb certa fruïció d'esclau envilit. Jo només faré com els crítics assenyats que cerquen el pensament recòndit del món i de les ànimes. I vull fer-vos veure, amb les pròpies paraules de l'"orador" alludit, algunes coses boniques: l'amor que ens porten ell i els seus; el seu liberalíssim imperialisme; els seus grans coneixements de la Història, i

de la lògica més elemental per a no contradir-se. Perquè no se'm titllés de sofista, us ho transcriuré en la parla en què foren provades aquestes coses: "Los que han llevado su "intransigencia" a la Constitución, no han hecho ningún beneficio al país." Voleu saber quina és la més pura expressió de la transigència "espanyolíssima de Melquíades"? "Es indispensable que se mantenga con mano de hierro el "orden" social. Hay que sacrificarse por España." Com se suposa, un nacionalista integral català, pel sol fet d'ésser-ho, sabrà quin és tot el pes de tot "mano de hierro", i la suavitat de tanta transigència. Pareu esment: "No se puede reconocer más nacionalidad que la de España, y, por consiguiente, Cataluña tiene que poner todas sus esperanzas en los signos brutales de la fuerza".

Setmanes endarrera parlàvem de la manca que pateix la nostra dramàtica i la nostra poesia d'un poeta nacional que canti les gestes de la nostra terra i faci vibrar els sentiments dels catalans amb un gest macle i heroic. Avui hem d'insistir en el tema, però fent-lo extensiu a la novel·la.

D'uns anys en aquesta part, la nostra novel·la ha pres una bona embranzida; avui dona gust llegir algunes novel·les catalanes, les quals per llurs arguments i la manera de tractar-los, es poden posar al costat de les obres cabdals de la novel·la d'arreu d'Europa. De la novel·la mansoia i amb personatges falsos, del segle passat, hem passat a la novel·lística d'avui de profunda psicologia.

Però també s'ha deixat al marge la novel·la patriòtica. Seria d'un gran profit per a la catalanització de les multituds que sorgís un novel·lista a crear una mena d'episodis novel·lats dels fets principals de la nostra història i dels nostres homes; una mena d'episodis nacionals com els que féu a Espanya Pérez Galdós, i encara millor unes novel·les a l'estil de les que escriu Pius Baroja en llengua castellana.

Són molts els que no lleixen la nostra història, perquè no estan prou preparats per a llegir llibres de gran volum, i amb els episodis novel·lats, a més de tractar-se de volums de poques pàgines, es fan més mengívols i agradables per als que no estan bregats en la lectura.

Pere Coromines semblava iniciar una

bella etapa quan ens donà a conèixer el seu "Silèn" i més tard la segona part "Pigmalió"; però ja fa anys que ens deu la tercera part promesa, i sembla que els afers polítics el privaran de dedicar-se als treballs literaris. Recordem també que, en els anys de la primera dictadura, llegírem en la Premsa catalana que Joan Santamaria tenia ja enllestits, i esperant la normalitat per a publicar-los, uns quaderns d'història novel·lada. Però a l'igual que tants projectes que sempre es forgen i no es realitzen, ja no n'hem sentit a parlar més. Seria hora que alguna de les nostres editorials que tant han contribuït a la cultura dels catalans — com l'editorial Barcino i les Edicions Proa per exemple — pertessin a cap aquesta missió catalanitzadora i instructiva; amb la convicció que a més de l'obra patriòtica que farien, comercialment no haurien de penedir-se'n. Cal tenir present que, per dissort, hi ha molts catalans que necessiten un esperó per a complir com a patriotes, i aquest esperó aviat ens el tornaran a clavar.

Amb el futur naufragi de l'Estatut de la Generalitat, caldrà començar una campanya vibrant per tot Catalunya, i el nostre poble, com en el temps que fou fuetejat per la dictadura, tornarà a apreciar les nostres coses i sentirà delit per la nostra literatura, aquell delit que la política dels nostres homes, la falsa política de la concòrdia, li féu perdre per a lliurar-se totalment a les picabaralles de partit. Convy preparar-se en tots sentits per als dies de lluita que s'apropen i no res més apropiat per a exalçar l'entusiasme de les multituds, que una literatura patriòtica i estimulante.

Totes aquestes apreciacions me les ha suggerit la lectura de "El caçador de llops" que ara ha publicat la Biblioteca Literària de l'Editorial Catalana. És una obra, l'acció de la qual passa en els Països Baixos, en el temps de la dominació espanyola. És una lluita entre opressors i oprimits, on hi són narrades de mà mestra les brutalitats emprades pels espanyols, així com les gestes dels que lluitaven per la independència. Hi ha tres personatges, Marta, Bout i Cuyll, les gestes i paraules dels quals poden servir de lligó i estimul per als catalans en hores futures.

Es una obra que ens permetem recomanar a les nostres joventuts, així com ens permetem a demanar als nostres escriptors que s'hi emmirallin i ens donin les obres que necessitem i necessita Catalunya. Obres de combat, obres virils i obres patriòtiques.

SOLUS

dado un alumbramiento de más de veinte naciones al mundo. Y después de esto, de dar estas nacionalidades, ¿qué queda de España?"

Es a dir, que després de tanta "unidad", quedem que, a fi de comptes, es pot desfer com un sucre; "com totes les ficcions", dic jo. I quant als "alumbramientos" de les planures de Castella, fóra llarg ara d'escatir, i ens interessa molt més aprofitar millor el temps. Podem compilar cent catecismes negres i recitar-los nit i dia, i després donar-los a llegir als nostres pares de la Pàtria, per veure si comencen de sentir-hi quelcom.

Pobles dignes d'Ibèria: cal forjar la que jo en diria "ferradura de ferro", conquerint l'ànima oberta i digna dels Pobles perifèrics. Entesa, i conjunció. Abans que s'enfonsi el món, que no que hi hagi nacionalitats oprimides. Només a base d'aquest principi es podran intentar concòrdies amb els qui se'n facin mereixedors. És així que podrem dir amb el poeta:

Ibèria, Ibèria, et ve dels mars la vida; Ibèria, Ibèria, et dona als mars l'amor!

J.

Basar Estilogràfic

Objectes d'escriptori Plomes estilogràfiques de totes marques :: :: Preus econòmics

carrer Sant Pau, 4

L'amor a la llibertat

Jo estimo la llibertat, i perquè estimo aquesta cosa tan bella, per això vull, voldria que tots els catalans també com jo l'estimessin. I l'estimo perquè aquesta cosa és tan bella com la més bella de totes les coses creades, és sens dubte la que cobrem més les persones, com les bèsties.

Mes, nosaltres, i especialment jo, parlo de llibertat sense haver-la conegut pas mai tota amb l'extensió de les paraules que l'anomenen. Que en deu ésser, de dolç, un poble lliure! Ah! germans del món que t'hi nu la pàtria completament lliure, que en sou de felicitats! Ah, germans de Catalunya, que encara tenim la nostra pàtria plena d'esclavatge, que en som de dissortats! Poder tenir la pàtria lliure, quina il·lusió, quina follia, si voleu! però quin poder més gran pels homes que la governen!

Ah! quantes i quantes vegades, pensant en moltes coses, quasi sempre acab pensant amb la llibertat, amb aquesta cosa tan no sé com anomenar-la de gran que per a mi és, amb aquesta cosa que omple tots els meus sentits, que fa que parli com ho faig sempre.

Jo voldria, i ho dic sincerament, que tots els catalans volguessin la llibertat, sentís com jo la necessitat urgent de gaudir-ne, si, i no durant unes certes hores, sinó per sempre, per quan els que pugem ja trobin la terra nostra, completament desesclavitzada. Si, germans de Catalunya, quin plaer més formós deu ésser el poder dir ben alt: Nois! La pàtria és lliure! Germans, podem fer-hi ço que més ens plau! Podem governar-nos! Podem regir-nos! Com si talment fos un conte de fades!

Ah! Germans de pàtria! Ah, si escoltesis sincerament els batecs del vostre cor, com sentiríeu certament com us demana que doneu la llibertat a aquells que la desitgen!

Però, és que en voler la llibertat nosaltres no som pas egoistes per a gaudir-ne, no! Som i serem generosos en donar la nostra vida, el nostre tot perquè els que pugem rera nostre, amb la llibertat que eis assolirem, puguin fruit-ne bé, és a dir, que la llibertat per ells no sigui una nosa; i si ho ha d'ésser, que ho sigui mentre tinguem vida. Volem llibertat, però som generosos en donar la nostra vida per a pagar-la.

L'estimem; per això mateix farem els sacrificis que calguin per tal de poder-la haver, per tal de poder-la tenir per sempre. Volem fer si és precis com les bèsties que lluiten fins a tenir-la o fins que son cos ja no té vida; igual hem de fer, igual fem i farem quan sigui l'hora d'anar dretament a la lluita; si, germà, ho farem perquè la llibertat per a mi és ço més formós, és ço més plaent per a la consciència humana. La volem perquè adhuc les

bèsties més esquerpes, i també les més dòcils, la volen.

En fi; la volem perquè arreu del món per on hom passa s'hi respira, perquè quan anem al camp i respirem l'aire sa de les muntanyes en mig de l'anelhada conhortadora, s'hi traspuia la llibertat, i perquè aquesta cosa és la més subtil, la més excel·lent; per això la volem, perquè també es l'anhel coneix de tots els homes lliures. I perquè volem la pau en tot el món, per això diem ben alt que per assolir-ho no hi ha res com tenir llibertat, no hi ha res com donar la deslliurança a tots els pobles esclaus de la terra, perquè ells es governin, perquè ells dictin les seves lleis, i d'aquesta manera, fet cadascú com més plaent per al seu poble, estiguem-ne segurs, germans d'arreu del món, que la pau mundial serà una realitat i no un somni com és ara encara.

Volem la llibertat perquè som democràtics, perquè la democràcia és el senyal més evident d'un poble lliure; i perquè estimo també a la democràcia volem llibertat, perquè si a nosaltres ens és plaent regir-nos d'una manera, és absurd que el govern que ens té sota el seu esclavatge, pel caprici, pel benestar del seu poble ens faci regir-nos d'una manera arbitrària.

Volem deslliurança perquè ens considerem com aus famolenques que encara estan engabiades; ens considerem bèsties i salvatges, perquè encara ens dominen com si ens haguéssim de civilitzar, quan la nostra raça és capaç, sense exagerar, de donar mil voltes en cultura a la raça que actualment ens domina.

I com que ens veiem lligats, i fermats com bèsties, com voltes indòmits, per això aixequem la bandera de la llibertat, perquè ens és plaent, perquè com a homes lliures volem gaudir de la pàtria lliure, i per tal d'assolir-ho primer farem ço que fem, demanar, demanar, no ens en cansarem mai fins...

Fins quan ja el nostre poble estigui despert, llavors, germans d'arreu del món, sentireu a dir que a Catalunya s'ha alçat un poble lliure, però no per unes quantes hores, sinó per a sempre, i que els homes que s'hauran alçat donaran la vida, els béns, els fills, les esposes, tot ço que calgui, per a conservar la llibertat que en bona hora ens haurem, no pres, perquè ja la teníem, sinó reconquerit perquè és nostra, i la ma opressora ens l'arrabassà, i si cal, abans derruïrem la pàtria nostra, ans que continuï ésser esclava.

Germà català, perdona, però és tant l'amor meu vers la llibertat, que fa que digui aquestes coses. Alligona't, estigue's preparat per quan arribi l'hora de triomfar o de derruïr Catalunya per sempre.

UN PELEGRÍ

EL DISCURS DE L'ALVAREZ

Aquell valencià desarrelat que es diu Dualde, aquell pobre home que, portat pel seu anticatalanisme i fent traïció a les idees liberals que ell assegura defensar, es posà al servei de Primo de Rivera, exercint de dictador del Col·legi d'Advocats de Barcelona, ara ha tingut la sort d'afegir un servei més a la seva fulla, presentant als valencians el seu digne company Melquiades Alvarez, amb l'objecte que pogués parlar una estona contra la voluntat de Catalunya.

Hem llegit amb tota detenció el discurs del senyor Alvarez i n'hem deduït, en resum, que En Dualde no tenia cap raó, quan el posà al nivell de Demòstenes i Ciceró i que, en canvi, la tenia tota quan el comparava amb Castelar, car la seva prèdica està tan faltada de veritats i d'arguments, com plena de sofismes i de falsedats.

Ens diu que és autonomista, i no ens vol donar ni l'ordre públic ni la administració de justícia ni l'ensenyament; de manera que no podem capir quin autonomisme és el que ens promet.

Nega que Catalunya sigui una nació i no ens dona cap argument del per què de la seva negativa.

Afirma que Espanya és una unitat nacional, i assegura que pels segles dels segles sempre ho ha estat, i com a prova plena ens cita unes paraules d'Alfons el Savi, de Castella, que parlen de fruits, de peixos i de llet, que en tot cas provarien la unitat de l'univers, més que la unitat d'Espanya. I després d'això, amb un aplom que no li envegem, exclama: "no hi ha més que una nació, que és Espanya; nació que és una república, amb la seva forma de govern, i que, en virtut del seu poder sobirà, Espanya ha adoptat."

Amb aquest paràgraf poden els lectors fer-se càrrec dels "aplastants" arguments de D. Melquiades.

No obstant, contra el seu voler, tot el seu discurs sembla una defensa del nacionalisme català; d'un cap a l'altre, l'únic argument de pes que troba per a sostenir la teoria d'Espanya-nació, Espanya-una i Espanya-sobirana, és el de l'idioma, i com precisament la nostra parla no és la castellana (avui espanyola), resulta, en pura lògica, que nosaltres, que tenim una llengua, una tradició, una raça, unes condicions peculiars d'esperit, coses de les quals en donà proves la grandesa creadora de l'antiga Ca-

talunya lliure, som una veritable nació, amb tots els drets sobirans que ell demana per a Espanya, i, en conseqüència, el nostre problema és un problema nacionalista que per al seu arranjamant exigeix el reconeixement previ de la nacionalitat catalana, sense el qual no hi ha solució possible.

Si; queda encara una solució; D. Melquiades ens la diu en el seu discurs; escolteu bé; no en perdeu un mot:

"No és solució al problema de la concòrdia, perquè no es pot reconèixer altra nacionalitat que la d'Espanya, i, per tant, "Catalunya ha de posar totes les seves esperances en els designis brutals de la força".

A. MALLSOL.

DE LA NOSTRA HISTÒRIA

LA LLIBERTAT DEL PENSAMENT

A Catalunya la llibertat de poder emetre el pensament de cadascú fou il·limitada mentre la nostra pàtria fou independent o gaudi de les llibertats que li foren arrabassades en 1714.

Les cançons, rondalles, poesies, llibres i diaris moltes vegades foren uns instruments de difusió d'un atac portat finalment i amb ironia contra allò que no encaixava prou bé en el nostre poble.

Cal llegir l'obra d'En Pella i Forgas, "Llibertats i Antic govern de Catalunya", per a trobar totes les dades curioses que posen de relleu d'una manera clara i precisa les manifestacions que per mitjà de la impremta feren sense traves de cap mena els nostres avantpassats.

Es clar que hi trobem una restricció en ço que afecta la religió, però si ens situem tres, quatre o cinc segles endarrera, trobarem justificada aquesta restricció en ja qual no permetia parlar de religió a tots aquells que no hi tinguessin res a veure. Aquesta restricció comprenia també el negar, que, com tots sabem, és un ús molt estès a la nostra terra. La religió, llavors representació única de la moralitat, poder subtil que tothom acatava i temia, estava fora de l'abast popular la seva discussió.

A nosaltres, però, aquest aspecte religiós no ens interessa, car entre nosaltres tampoc no cabem discussions d'aquesta mena perquè estem guiats per un ideal sublim, el de llibertat de la nostra pàtria, i a més perquè la nostra història ens interessa conèixer-la d'una manera despassionada, però sí que ens interessa en el seu aspecte polític, car encaixa justament en nosaltres, puix ens posa de manifest ço que havem perdut en dos segles d'esclavatge. Més encara en el record fresc del pas tirànic d'una Dictadura que amodassà la nostra veu amb una persecució tan obcecada com inútil.

Així, doncs, si mirem o recordem les tonades antigues de les cançons populars catalanes, hi trobem en primer rengle "El comte Arnau", cançó adreçada contra el feudalisme, car el comte de la cançó era N'Huc de Mataplana, i on es diu que en l'únic lloc on l'han volgut per estada és

Consideracions sobre educació física

IV

Diem que l'home normal s'acosta a l'atleta, i que l'atleta és l'home harmònicament desenvolupat, que ha arribat a la força per mitjà de la salut, i no a la salut per mitjà de la força. Aquest principi cert té per corollari el següent axioma: la forma corpòria és el baròmetre de la salut. Quan la forma és pura, o quan no essent-ho millora, es pot afirmar que la salut és bona en el primer cas o que progressa en el segon; i perquè el cos adquireixi la forma normal, cal que cada individu establixi el pes que correspon a la seva talla i a les seves proporcions longilínes, mediolínes o brevilínes.

La qüestió de la forma i, per tant, del pes no és pas un senzill afer d'estètica, sinó de salut, d'agilitat, de força vital al servei del propi rendiment i del col·lectiu. La relació entre el pes — l'obesitat o la magror, una i altra tan freqüents a casa nostra — i el rendiment físic, intel·lectual i moral és ben palpable en les estadístiques de les companyies estrangeres d'asseguracions sobre la vida. Tothom sap que les companyies americanes d'asseguracions estableixen estadístiques minucioses que els serveixen per a calcular les primes; les següents dades són extretes del butlletí de novembre de 1922 de la Metropolitan Life Insurance Company.

A partir dels 35 anys, l'excés de pes, fins el més lleuger, és sempre un perill; quan més fort és l'excés i quants més anys té l'individu, més augmenten els perills per a la seva vida. Als homes de talla petita, inferior a 1.70 metres, un excés de pes d'un 20 per 100, entre els 40 i els 44 anys, els correspon un augment de mortalitat d'un 30 per 100 o per sobre de la mortalitat normal. A un pes de 40 per 100, a la mateixa edat, correspon una mortalitat de 80 per 100. En els homes de talla superior a 1.78 metres, els perills encara augmenten més; en ells un excés de pes d'un 20 per 100 entre els 40 i 44 anys, representa una mortalitat d'un 40 per 100 per sobre de la mortalitat normal, i aquesta és ja molt elevada ací, on són poques les persones que porten una vida higiènica.

Un pes un xic per sota del normal és una garantia de salut. Dels 20 als 30 anys, hom ha de pesar aproximadament la xifra que resulta de la fórmula de Broca, de què parlarem després. Als 30 anys el pes ha d'ésser un xic inferior al resultat d'aquella fórmula, i disminuir progressivament amb l'edat, precisament a l'inrevés del que estem acostumats a observar. Als 50 anys, el màxim de salut i de longevitat s'observa en els individus el pes dels quals és de 15 a 20 quilos per

sota del pes mig correntment observat en aquesta edat. Aquestes xifres que destarotarien, a primera vista, els no iniciats, corresponen a ço que l'experiència ens ensenya: les persones velles, sanes, que frueixen de llurs facultats físiques i mentals, són en la seva majoria magres. Un altre fet interessant i que no ha d'estranyar-nos es desprèn de les estadístiques recollides sobre milers de casos: és que el perill de mort prematura de les persones que tenen un pes excessiu queda agreujat en aquelles el pit de les quals és poc desenvolupat i en aquelles altres que el seu ventre ho és massa.

La qüestió de la magror excessiva, té tanta importància per a la longevitat i per a la normalitat física i intel·lectual com la dels obesos, perquè depèn d'una insuficiència de l'alimentació, l'origen de la qual és la mala digestió, per mala assimilació, per desnutrició d'origen tòxic o infecció, per trastorns de les glàndules de secreció interna, i finalment per trastorns neuropàtics.

La fórmula de Broca és un mitjà pràctic per a saber el pes normal que correspon a cadascú. Aquesta fórmula consisteix a sotraure la xifra 100, de la quantitat en centímetres que dona la mesura de la talla. Per exemple, un individu que mesura 155 centímetres, el seu pes normal és 55 quilograms. (Els resultats de la fórmula de Broca són força aproximats per les talles petites, però a mida que la talla creix, els errors per excés són més sensibles; per tal d'anul·lar-los, cal restar 105 (en lloc de 100) de les talles compreses entre 165 i 175 centímetres, i 110 de les talles superiors a 175 centímetres.

La dona és més lleugera que no pas l'home en igualtat de talla. Segons el doctor Heckel, el pes d'una dona de 167 centímetres és de 58 a 60 quilograms, i el de l'home de la mateixa talla és de 60 a 65 quilograms. Segons el mateix autor, la dona normal francesa de 158 centímetres d'estatura pesa 50 quilograms, mentre que l'home normal de la mateixa talla pesa 53 quilograms.

Meditant aquestes dades comprendreu segurament que la vostra vida i el vostre rendiment de treball, tant físic com intel·lectual, estan a les vostres mans. Reglant en quantitat i qualitat la vostra alimentació, exercitant cada dia els vostres múscles, el vostre pes serà normal, i així la vostra activitat serà més útil i també s'allargarà la vostra vida activa, perquè la bellesa de la forma i la salut es confonen.

L'educació física sola, o la reducció alimentària sense educació física, sols us donaran uns resultats migrats. Tot i semblar paradoxal, amb el mateix mètode es fa perdre pes als obesos i augmentar el dels magres, i així es manifesta el gran poder d'equilibració de l'educació física associada a la higiene de l'alimentació, fet cabdal del qual ben pocs de nosaltres ens hem assabentat.

Dr. J. Soler i Damians.

La burla de Castella

La Comissió d'Estatut ha acabat d'estudiar el de Catalunya. Per les referències de la Premsa es veu clarament que la voluntat unànime dels catalans, palesada en el referèndum popular, ha estat absolutament desatesa. La malvolença contra nosaltres ha sorgit novament. Les relacions de concòrdia han tingut un epíleg sarcàstic. La nostra bona fe ha estat acollida amb una burla monstruosa. L'esperit imperialista de Castella ha clavat altre cop les seves urpes en l'ànima d'anyell de Catalunya.

El reconeixement de la Generalitat, deien que era una quantitat a compte; i ara s'esdevé que fou una liquidació total del nostre crèdit.

Es clar que no sabem encara la fi que tindrà l'Estatut a les Corts Constituents espanyoles; però per l'estudi de la Comissió ens el podem ja figurar. Se'ns reservaran certs drets raquítics d'administració, alguns minses facultats d'ensenyament i poca cosa més. Políticament i socialment, seguirem tan fermats a la cua del lleó espanyol, com ho hem estat fins ara. Ni una engruna de llibertat, ni un borboll de sobirania.

Quan l'ex-cabdill dels separatistes, Francesc Macià, es deixà prendre la República Catalana, que teníem ben guanyada, les cadenes de l'esclavitud tornaren a junyir el cos de Catalunya. Les portes de la presó, obertes pocs dies de bat a bat, tornaren a cloure's amb un soroll sinistre. I a través de les reixes, oïrem, terriblement desesperançats,

una riallada diabòlica, que repercutia de les terres estepàries de Castella.

Ha dit Macià un sens fi de vegades que si l'Estatut de Catalunya no era íntegrament atès, acudiria al poble català que li assenyales el camí a seguir. Ja pot començar a sortir al balcó de la Generalitat. Serem tots a la plaça. Però no anirem a dir-li el que ha de fer, sinó el que no havia d'haver fet. I si té una mica de sinceritat, d'aquella sinceritat que sempre li havíem reconegut, no tindrà altre remei que entonar el "mea culpa", i dir un parenostre pels qui van errats de comptes.

I després... enfilat-se altra vegada per l'aspere camí de la santa Intransigència.

JORDI FERRER

"Nosaltres Sols" SECCIO UNIVERSITARIA

Patrocinada per la Federació Catalana d'Estudiants Catòlics, secundada manifestament per l'Associació Catalana d'Estudiants, i més o menys encobertament per altres grups universitaris, ha començat externament, que internament ja feia temps que durava, la campanya contra el poder de la F. U. E. Trobem molt bé aquesta campanya, i mirarem d'explicar les raons en què la basem nosaltres, i en què creiem que les altres Associacions l'haurien de basar.

La F. U. E. és diu una entitat professional d'estudiants. No hauria de tenir, doncs, ni idea política, ni religiosa. Pel fet de no tenir idea política, hauria d'ésser apolítica, i és governamental; pel fet de no tenir idea religiosa, hauria d'ésser indiferent; però essent governamental ha de seguir en aquest com en tots els altres aspectes el criteri del govern. Es clar que aquesta posició la podria col·locar en un moment donat al costat nostre, com de qualsevol altre grup; però ara està contra nosaltres, i contra totes aquelles Associacions d'estudiants que no ostenten idees governamentals. Ens semblaria més natural que el paper de representant dels estudiants que té la F. U. E. no fos patrimoni d'ella, perquè no són els estudiants governamentals els únics que tenen dret a ésser considerats com a dignes d'intervenir en el govern de la Universitat. A més, suposant que, conforme al que hauria d'ésser, fos apolítica, com quedarien els estudiants que preferissin militar en un grup polític, o els que no volguessin militar enlloc? No tenen dret a fer sentir la seva veu, per ells o per delegació, en els afers que els interessin? Es per això, que creiem que la representació escolar no hauria d'ésser acaparada per una determinada Associació, sinó que d'una manera directa és com els estudiants haurien d'intervenir en el govern de la Universitat.

Altrament, què diríem d'un partit polític que tingués l'exclusiva del govern, propassant-se a la seva única missió d'infiltrar l'esperit que l'ànima al poble, per, aleshores sí, contribuir al govern d'aquell, si és que li dona el consentiment? En diríem dictadura.

Per altra part, la F. U. E. té per nosaltres el greu inconvenient, per més que alguns dels seus dirigents hagin volgut demostrar que no, d'haver d'obeir les ordres que els arriben de Madrid. Si això no és cert, que ens diguin per què varen retirar-se del Comitè Pro Catalanització de la Universitat en el que, tenim entès que, prescindint de no sabem quin òrgan feixista, hi entraran algunes de les Associacions que integren la F. U. E., entre elles la d'Estudiants de Farmàcia.

Ens alegrem d'aquesta decisió que prova que no tothom està conforme en què una minoria insignificant, pretengui resoldre a la seva manera el problema del català a la Universitat, entenen-se amb les fues de diversos indrets d'Espanya, i prescindint de les Entitats d'estudiants que, essent catalanes, treballen per la catalanització de la Universitat.

Anís Penedès

Anton Gallemí

Vilafranca del Penedès

Signen de flors o de ferro, les cadenes sempre seran cadenes.

Angel Guimerà

CEL OBERT

Sembla estrany de la manera que claudiquen els que s'anomenen catalanistes. Actualment el partit republicà català s'està reorganitzant i accepta, com a base, l'actual divisió provincial.

Els directius de l'Esquerra estan fent treballs per a la divisió de Catalunya, en cas que a Madrid, els facin l'almoïna de l'Estatut, i, segons les aparences, també van a fer unes partions, si fa o no fa, per l'estil de les centralistes.

I allò de les comarques naturals, on queda?

Llegim a "La Publicitat", signat per "Myself":

"Els actes de Burgos, que semblen una resposta ("Presente, mi capitán") al discurs de Maura i a les frases i reticències de Santiago Alba, insinuen una solidaritat d'interessos hegemònics i assimilistes, disposats a no deixar passar sinó un Estatut esquelètic, sense múscles, sense vísceres i sense nervis. El primer efecte d'aquesta insinuació nefasta, ja l'heu vist. Davant la insinuació de solidaritat assimilista de Burgos, la insinuació de solidaritat catalanista de Barcelona."

Insinuació catalanista fracassada. No, "Myself", no. Després de l'afer Bloch, de la política que desenrotlla la Generalitat i el Municipi, després de tanta incontinència i incapacitat, després de les activitats Dencàs i altres, hom no sent solidaritat, no la pot sentir. El sentiment de la dignitat no està extingit a Catalunya. Per tant, es podrà dur a terme una concomitència política apta per a arribar a agabelladors de càrrecs, això sí. Però una solidaritat catalanista, un acte viu d'adhesió i compenetració popular catalana, ah no, això sí que no ho cregueu pas! I d'intentar-ho, amb grans cartells pel carrer denunciariem al poble el valor intrínsec d'un tal acte solidari.

Segons notícies, En Cambó està a l'aguait. Desitja tornar a les activitats polítiques d'un temps no gaire llunyà, bo i considerant-se, però, més a propòsit per a la seva reaparició la plaça de Madrid que la de Barcelona. Naturalment. El catalanisme ha fet tals progressos en l'ordre de la concòrdia, que avui ja no són menester actes que posin de relleu la virtualitat del poble català. Cal anar de cara a Madrid. Cal conquerir el Madrid cap i directriu de les noves generacions polítiques, formades a l'escalf de la rutilant paraula concòrdia. Els partits nacionals catalans no tenen raó d'existir; són un mer romanticisme. Sobretot ara que la Premsa madrilenya és més llegida que la de Barcelona. En Cambó i En Marceïl Domingo, l'un per la dreta i l'altre per l'esquerra, portaran Catalunya cap a la gran i utilitària espanyolització de les seves manifestacions polítiques... si no se'ls barra el pas amb la formació d'un partit nacionalista català intransigent i digne.

L'ex-ministre d'Instrucció pública, actual ministre d'Economia i futur ministre d'Agricultura — a Espanya, tant amb República com amb monarquia, tothom serveix per a tot —, el simpàtic Marceïl Domingo, ha vingut a Barcelona i ha efectuat visites, consultes, i ha cercat assessoraments encaminats a preparar la creació d'un partit d'esquerra en competició amb el de la desinflada Esquerra Republicana de Catalunya. Serà, naturalment, un partit català espanyolitzat, més espanyolitzat que els que ara s'estilen. I sembla que els homes que tracta d'atreure són del Partit Catalanista Republicà i a més els Pere Coromines, els Carner i els Hurtado. No sabem si En Moles també. Segurament s'hi deixarà caure, a darrera hora.

No va malament, En Marceïl. De moment, li brinden En Domènec de Bellmunt. I, oïmés, pot comptar amb la nova separació d'En Rovira i Virgili dels d'Acció Catalana. Ara, que no sabem si se'n recorda del raig de coses rebut en les darreres eleccions legislatives... Però, vaja, en política, el passat no compta. Veritat, amic Rovira?

Un grup d'ateneïstes irònics ha demanat a la Junta del nostre primer centre intel·lectual que convidi En Plus Baroja a reproduir, a Barcelona, la seva conferència d'Avila, titulada "Relativisme en la política i en la moral".

Per si de cas es dona, els de la gripa enxufista i d'aspirants a l'enxufament de la Generalitat, han demanat que se'ls reservin els cinc primers rengles de butaques. I hom pensa complaure'ls, naturalment.

A l'Orient guspireja la flama de la guerra. Rússia roman, per ara, callada i braços plegats, esperant que els estats imperialistes es dis-

sipin per a poder produir la revolució social mundial. Ara, que naturalment, amb els nostres Trabal, Boronat, Duràn, Sánchez i demés ultra-revolucionaris de saló, res podem temer a Catalunya. I si decàs la cosa apretés molt, molt, hi engegariem en Vachier, eh? Car en Vachier en això del perill groc-comunista hi té la mà trencada. Està demostrat.

Carner, com a ministre d'Hisenda, per fi s'ha revelat. Ha augmentat la contribució territorial en un dos i mitx per cent i l'industrial en un deu.

—I per això hem tret els jesuïtes? — exclamava un bacallaner esquerrista.

Només que aquest bacallaner ignorava que la pesseta va avall. I això és una compensació.

Com ja de temps immemorials tenia anunciat, en Lerroux dona el proper dia 11, a l'Olympia, la seva conferència. Per fi obrirà la boca el tucaio electoral d'en Niculau d'Olwer. Hom espera transcendents manifestacions respecte l'Estatut, que a nosaltres ens deixaran frets, car ja les sabem per endavant. Es situarà entre en Melquiades i l'Azaña: expressarà la seva conformitat amb reserves que tant podran dir una cosa com una altra. I hom anirà fent.

FARMACIA
J. Ciurana

Acreditada per l'honrada
emprada en la preparació
de les receptes. - Especifics -
aigües minerals

ESCUDELLERS, 61 i ARAI, 2
BARCELONA

Dimecres a la nit, el periodista Manuel Brunet fou agredit amb una porra, per uns joves desconeguts que l'esperaven al tomb d'un carrer. El fet presentà totes les característiques d'una agressió premeditada i àdhuc feta fer d'encàrrec.

El distanciament entre nosaltres i el periodista de "Mirador" i "La Publicitat" no lleva res de la nostra indignació davant d'una vilesa semblant, denigradora per Catalunya.

Rebi En Manuel Brunet la nostra condolença, expressió d'una protesta i d'una consideració personal noblement sentida.

A Santiago de Cuba un terratrèmol ha destruït una gran part de la població. A l'expressar el nostre condol pel dolor que afecta a Cuba, remarcuem el nostre sentiment per les hores d'angoixa i per les possibles conseqüències que hauran sofert els catalans que, en considerable nombre, resideixen a Santiago.

Vulga la sort que nostres bons germans n'hagin sofert el menys possible.

L'Índia insurgent

Delhi, 3. — El nombre de persones que es troben detingudes a les presons a conseqüència del moviment de desobediència civil, des del mes de desembre darrer, passen ja de vint mil. — Fabra.

Per damunt dels homes i dels partits hindús d'espiritualitat minimalista, Gandhi, amb tota la força de la seva austeritat i intransigència, reclama la plenitud de sobirania per a la individualitat nacional de l'Índia, tan plena d'enamoradores llegendes com de suplims exemples vivents de fortitud.

Res no detura ni desvia al vell Gandhi. Ni la llausangeria calculada en les hores de treva ni l'ergástula en els llargs dies de lluita.

Ell té la visió immutable de com un aliè estat imperialista fa servir la civilització per encobridora de vexacions en el dret, d'espols tirànics i d'una inhumana explotació. Coneix bé la potencialitat d'aquest Estat. Però, malgrat saber bé amb qui se les heu, ell manté viva la insurgència de l'ànima índia, car allà, en mig d'aquell país de llegenda i de tenacitat, ell ha après el que encara no comprenen els homes i els partits fins ara guaidors del lluitar pel ressorgiment de la nostra nacionalitat; ço és: que el màxim de força trasbalsadora està en l'esperit de sacrifici fins a la fi.

Es per això — penseu-ho bé, catalanistes de tots els matisos! — que la insurgència de l'Índia és permanent a desgrat de l'ordre imposat com a obligació pel creptar de les metralladores britàniques.

I ella — aquella Índia romàntica — segueix el seu camí dreturer i triomfal. Evidentment triomfal.

ANECDOTARI

Els socialistes "bien", d'En Serra i Morret, es reuneixen cada divendres. Les seves reunions solen ésser tristes, monòtones i llargues, com els primifilats parlaments del seu seràfic cabdill. No cal dir que els badalls hi són més freqüents que les grans pensades, els quals allargassen encara més aquelles cares grecomanes que posen els de la Unió Socialista de Catalunya fins per a demanar enxufes socials.

En Campalans no hi sol concórrer gaire. Emperò sempre que hi va, els comença: —Nois, ens passem la vida i les oportunitats fets uns "percebes". Els comunistes, les dretes i els de totes bandes ens estan passant la mà per la cara! Això no pot anar! Hem de fer alguna cosa moguda... que faci soroll!

—Sí; és veritat — féu en la reunió de divendres passat el conseller Duran. — I jo tinc una idea.

—Ah! Sou pregat d'exposar-la, ciutadà Duran — manifestà la presidència, en mig del deixondiment general.

—Doncs, bé, ciutadans: podríem organitzar un ball de disfresses!

Un home públic meridional no pot passar sense fer diàriament declaracions a la Premsa. Macià té el meridionalisme inoculat a les sangs, i l'home no pot estar-se de fer les seves declaracions, encara que tantes vegades li hagin costat el seu disgust. Darrerament va fer professió de mutisme. Es facilitaria una nota, ben retocada, i res més.

Però... però hom proposa i les circumstàncies dispoen. L'esdeveniment de la dissolució de la Companyia de Jesús ha fet que, sense adonar-se'n — aquests repòrters són uns jesuïtes! —, tornés a fer les seves declaracions, a conseqüència d'unes combinades preguntes dels periodistes.

I En Macià ha declarat que opinava que l'Institut de Química de Sarrià i l'Observatori de l'Ebre, dependents fins ara dels jesuïtes, haurien de passar a la Generalitat, re-

EL SENTIMENT DE PATRIA

Res no hi ha que aixampli els nostres horitzons espirituals i dongui a l'individu qualitats de major eficàcia com el sentiment de Pàtria, conjunció de la força aborigen que es desprèn de la mateixa exhalació de la Terra i la força del lligam social que penetra en l'organisme humà com a representació d'una super-naturalesa.

Les facultats adormides del nostre organisme, tot allò que és latent en nosaltres, entra necessàriament en exercici quan la Pàtria s'ha fet mestressa dels nostres amors. En el diàfan de la llum que ens guia, amb la segura possessió d'aquelles virtuts estoiques que fan plàcides i venturoses les hores més crudels, les nostres accions se resolen com impelides per un exponent heroisme que les fa cent voltes més trascendents i efectives que les dels altres homes. La estela dels actes realitzats baix la pressió d'aquest amor excels s'endevina a través de les generacions i encare hi ha roques silencioses que mostren ufanes a la claror del sol la petja del mortal que va ennoblir-les amb la glòria del seu sacrifici.

Qui és de nosaltres que en plè entusiasme juvenivol no ha sentit l'encant d'un mot que va al davant de tot intent de lliberació?

La Pàtria! Bell mot que puja als llavis, expressant tremolosament, la frisança del nostre esperit i la destinació dels nostres ideals immarcescibles i dels nostres gests re-

els.

Qui és que s'ha acomiatat de l'adolescència ignorant la gaubança de les nits tenebroses passades en el raser de les amistats profundes i eternes volgut modificar totes les coses per avensar en un minut tan sols l'hora de la nostra redempció? Conspirar! Mes que el perill de la conjura, més que la maravel·la del secret, és el xiuxieig del cor que l'envolta de glòries i delícies. Cantaran els ocells el triomf del sol ient i els nostres caps reposaran en la dolçor de l'ensomni de les llibertats futures. El cor il·luminat per la grandesa del nostre esforç trobaria en la sola possibilitat del sant adveniment el més gran de les compensacions. I res deturarà la nostra obra que ha d'ésser l'alsaprem que ha d'aniquillar la tirania i renovar la societat.

Qui no ha conspirat en la seva joventut, qui no s'ha sentit trasbalsat per el seu neguit d'apurar immediatament totes les seves potencies en servei del ideal, no és probable que desplegui més endavant aquella virtut tan lògica de la conseqüència contra la qual no pot pecar-se sense sufrir el càstig de la pròpia anulació. Car si la nostra adolescència ha viscut deserta de

desitjos, si les visions de la futuritat no han clarejat la nostra imaginació, com podem passar a ésser substància social i oferir garanties d'afegir quelcom a l'incessant progrés humà?

Qui ha tingut una joventut bèlica i un cor adelerat; qui no s'ha sentit convencional ni poruc; qui ha sigut atrevit, conspirador i revolucionari, quan la joventut fineix i el vigor decau, conserva encara la entesa de caràcter que és, en últim terme, la condició més decisiva en les lluites humanes. Lligat a la vida per vincles substancials, element actiu en la cadena de les generacions, articulat dins l'organisme social i aportant a la seva formació la pròpia responsabilitat, l'home de caràcter pot portar a efecte la més gran de les revolucions amb la sola virtut resolutiva dels propis ideals practicats amb fè i entusiasme.

La societat marxa a l'impuls de aquells que li dediquen les seves preferències. Aqueixa multitud anònima que formigueja per carrers i places és materia passiva que espera el motlle que ha de donar-li forma i color. No li tinguem por ni respecte. Fortifiquem en el cim de nostres ideals, afiançats en la creença de que el coneixement i el domini de nosaltres mateixos farà possible la presència de la nostra ànima i l'efectivitat del seu poder, res ha de donar-nos neguit ni produir-nos temensa. La humanitat pateix de la manca de caràcters. El caràcter és una força escepcional i gairebé desconeguda. Allà on resideix, allà mateix hem de cercar els destins de l'humanitat.

Ho hem vist a Catalunya. Quan la Nació arribava al màxim del poder i de la grandesa, l'absència de caràcter, de fortalesa d'esperit, preparava l'ulterior cataclisme. I quan la Nació agonitzava, quant tot l'exterior moria, una sola cosa se salvava del naufragi: un minuscule vestigi de caràcter. I els nostres pensadors ens ho han dit: Oprimida, vexada, ventats els seus restes, la Nació no morirà si resta a la nostra Pàtria el caràcter. La força del caràcter nacional.

Hi han encara pàgines per a omplir de la nostra pròpia història. El sentiment de Pàtria les ha d'omplir. Que no restin buides per manca de caràcter. Qui es deu a la Pàtria des de l'infantesa, passarà naturalment per una serie d'estats psíquics modificadors de les seves visions i de les seves activitats, car cada edat té la seva força i la seva aptituds. Emperò mai, si el sentiment de Pàtria ha arrelat en ell, deixarà d'ésser una consagració a l'idealitat redemptora que son caràcter el va dur a proclamar al carrer o a la conjura.

hem fet la revolució no som pas uns ases, senyor Macià.

Ignorem perquè la Premsa diària, unànimement, es va abstenir de fer constar la nota optimista del doctor Trabal.

conexent, però, que era molt difícil trobar substituïts per als homes que havien fet d'aquestes dues institucions un dels principals centres culturals del món.

El doctor Trabal, en oir això, s'acuità a insinuar:

—No ho cregui, que sigui difícil. Els que

hem fet la revolució no som pas uns ases, senyor Macià.

Ignorem perquè la Premsa diària, unànimement, es va abstenir de fer constar la nota optimista del doctor Trabal.

Linolipia J. Bertran, Entença, 40. - Barcelona

S'ha editat una emissió de segells en dos colors a dues sèries, en làmines de 36 segells, al preu de 25 cts. un, a profit del manteniment de l'organització i el periòdic. Poden adquirir-se en la nostra Redacció, en el «Club Esportiu Catalunyà» i «Nosaltres Sols!» entitat, i delegacions foranes

Avui dissabte dia 6, a les vuit del vespre conferència amb projeccions referent a excavacions arqueològiques, per En Josep Colominas al local de "Club Deportivo Catalunya" (Pi, 7, principal)

Miting d'Afirmació Nacionalista a Igualada. que tindrà lloc el proper dia 20 i en el que hi pendran part els oradors senyors: J. Alsina; Daniel López; Joan Bta. Muntada; D. Roig i Pruna

Models
ESPORT, CURSA I
ALTA MUNTANYA

Constructor
J. BALLART

Antic de St. Joan, 3. — BARCELONA

Reparació d'esquis. Canvi de fixacions